

**ZAKON
O JAVNIM PODUZEĆIMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

1. Predmet Zakona i definicije

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju određena pitanja upravljanja i poslovanja u javnim poduzećima.

Članak 2.

(1) Javno poduzeće, u smislu ovoga Zakona, je poduzeće (pravna osoba upisana u sudski registar kao gospodarsko društvo, odnosno javno poduzeće definirano kao takvo posebnim propisom) koje obavlja djelatnosti od javnoga društvenoga interesa (energetika, komunikacije, komunalne djelatnosti, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnoga društvenoga interesa) koje upošljava najmanje 50 djelatnika, kao i poduzeće u kome općina, grad, kanton ili Federacija Bosne i Hercegovine ima udio u vlasništvu u iznosu od najmanje 50% plus jedna dionica, odnosno udio neovisno o tome kojom se djelatnošću bavi.

(2) Djelatnosti od javnoga društvenoga interesa utvrđuju općina, kanton i Federacija Bosne i Hercegovine, svatko u okviru svojih nadležnosti.

Članak 3.

Javna poduzeća iz članka 2. ovoga Zakona mogu se organizirati u obliku dioničkoga društva ili društva s ograničenom odgovornošću.

Članak 4.

U ovome Zakonu primjenjuju se sljedeće definicije:

poslovne tajne uključuju sve informacije koje se odnose na poslovanje javnoga poduzeća koje mogu biti od koristi za konkurente, kako su primjerice: proizvodni proces, inženjerski i tehnički projekti i nacrti, specifikacije proizvoda, liste klijenata, poslovna strategija te informacije u svezi s financijama, prodajom i promidžbom;

interna kontrola je postupak koga provode nadzorni odbor, uprava i uposlenici s ciljem pružanja prihvatljiva jamstva glede postizanja ciljeva u sljedećim kategorijama: učinkovitost i ekonomičnost postupaka, pouzdanost financijskog izvješćivanja i postupanje sukladno zakonima i propisima koji su na snazi;

postupak nabavke je odgovarajući postupak za dodjelu ugovora dobavljaču, sukladno vrijedećim propisima o nabavci;

povezana osoba je svaki uposlenik javnoga poduzeća, uključujući i pojedince i zastupnike koje javno poduzeće imenuje za obavljanje određenih djelatnosti, svaki član nadzornoga odbora i odbora za reviziju, svako javno poduzeće ili pojedinac u čijem je posrednom ili neposrednom vlasništvu najmanje 10% od ukupnoga iznosa glasačkih prava javnoga poduzeća;

odgovorna osoba je svaka osoba kojoj se zakonom ili statutom javnoga poduzeća dodjeljuje nadležnost za konkretan posao ili zadatak, odnosno svaka osoba za koju se s razlogom može kazati da takva nadležnost potpada pod odredbe njezina ugovora o radu ili u djelokrug njezinih poslova u javnome poduzeću;

revidiranje je analiziranje izvješća ili situacije te u roku od 15 dana podnošenje prijedloga relevantnih pisanih korektivnih strategija upravi, radi otklanjanja mogućih i stvarnih nezakonitosti, neučinkovitosti, gubitaka i izdataka;

nadziranje ili nadzor je detaljno i sustavno nadgledanje izvršenja bilo kojega posla ili zadaće odgovorne osobe ili druge djelatnosti javnoga poduzeća. Cilj je nadzora otkriti i nadležnim tijelima prijaviti moguću prijevaru ili drugo nezakonito djelovanje, te pokrenuti postupak za stegovnim kažnjavanjem i otpuštanjem odgovornih osoba koje su počinile prekršaj u svezi s tim zadaćama i poslovima;

neraspoređene pričuve su račun dioničke premije, pričuva iz otkupa kapitala i svaka pričuva čija je raspodjela javnome poduzeću zabranjena iz drugih razloga, primjerice - na temelju posebnoga zakona koji se primjenjuje na društva te vrste ili uvjetima iz statuta javnoga poduzeća.

2. Upravljanje

Članak 5.

Tijela javnoga poduzeća su:

- skupština,
- nadzorni odbor,
- uprava (menadžment), kao organi upravljanja i
- odbor za reviziju.

2.1. Skupština

Članak 6.

(1) Pored odluka utvrđenih Zakonom o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03) skupština donosi odluke i o sljedećemu:

- poslovniku ili poslovnici, na temelju prijedloga nadzornoga odbora;
- etičnome kodeksu, na temelju prijedloga nadzornoga odbora;
- planu poslovanja, odnosno revidiranom planu poslovanja prema članku 23.

(2) Skupština podnosi općinskom vijeću, skupštini kantona, odnosno Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine izvješća o radu i poslovanju javnih poduzeća najmanje jednom godišnje.

2.2. Nadzorni odbor

Članak 7.

Prilikom imenovanja članova nadzornoga odbora primjenjivat će se odredbe Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/03) i odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 13/02).

Članak 8.

Pored nadležnosti utvrđenih u Zakonu o gospodarskim društvima, nadzorni odbor ima i sljedeće nadležnosti:

- nadzire rad uprave;
- priprema poslovničke i predlaže ih skupštini;
- priprema etični kodeks i predlaže ga skupštini;
- odabire kandidate odbora za reviziju i podnosi prijedlog za njegovo imenovanje skupštini;
- razmatra provedbeni propis za postupak nabavke i nadzire njegovu provedbu;
- daje mišljenje skupštini o prijedlogu uprave za raspodjelu profita;
- imenuje i razrješuje članove uprave, sukladno postupcima utvrđenim u poslovniku, odnosno poslovnici te vrijedećim propisima;
- daje ovlasti za djelatnosti koje su ograničene na temelju odredaba ovoga Zakona;
- daje upute ravnatelju za provedbu očevida u svezi s uočenim nepravilnostima.

Članak 9.

(1) Nadzorni odbor sastoji se od najmanje tri člana.

(2) Jedno mjesto u nadzornome odboru pripada kandidatu s najvećim brojem glasova iz skupštine, kojega su kandidirali dioničari s najmanje 5% dionica s pravom glasa.

Članak 10.

(1) Obavljanje neposrednoga nadzora nad provedbom pojedinih odredaba iz članka 19. ovoga Zakona, predsjednik nadzornoga odbora može povjeriti jednom od članova toga tijela.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, predsjednik nadzornoga odbora je solidarno odgovoran s članom nadzornoga odbora kojemu je povjerena takva zadaća za izvršenje te zadaće.

2.3. Uprava

Članak 11.

Pored nadležnosti utvrđenih u Zakonu o gospodarskim društvima uprava je nadležna i za:

- izvješćivanje nadzornoga odbora na zahtjev nadzornoga odbora;
- provedbu etičnoga kodeksa;
- izradu i nadziranje realiziranja planova poslovanja;
- izradu provedbenih propisa za postupak nabavki i provedbu vrijedećih zakona i propisa o postupku nabavki;
- pripremu prijedloga o raspodjeli profita;
- upošljavanje i otpuštanje uposlenika, sukladno postupcima utvrđenim u poslovniku ili poslovnica te vrijedećim zakonima.

Članak 12.

Upravu bira nadzorni odbor većinom glasova, na temelju javnoga natječaja, iz reda kandidata koji po menadžerskim znanjima najbolje odgovaraju obavljanju operativnih i poslovnih potreba javnoga poduzeća. U upravu ne mogu biti imenovane osobe koje obnašaju dužnost u političkim strankama.

Članak 13.

(1) Ravnatelj i izvršni ravnatelji javnoga poduzeća podliježu dužnostima, odgovornostima i ograničenjima koja su utvrđena ovim Zakonom.

(2) Obavljanje neposrednoga nadzora nad provedbom pojedinih odredaba iz članka 19. ovoga Zakona, ravnatelj može povjeriti izvršnome ravnatelju.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, ravnatelj je solidarno odgovoran s izvršnim ravnateljem za izvršenje povjerene zadaće.

2.4. Opće dužnosti

Članak 14.

Sukob interesa

(1) Povezana osoba dužna je izbjegavati stvarne ili očite sukobe interesa s javnim poduzećem u osobnim ili profesionalnim odnosima.

(2) Sukob interesa se javlja kada osobni, odnosno profesionalni, interes povezane osobe onemogućuje, eventualno može onemogućiti ili interes, ili poslovanje javnoga poduzeća ili sposobnost povezane osobe da ispunjuje svoje obveze i odgovornosti.

(3) Povezana osoba dužna je omogućiti uvid upravi ili nadzornome odboru ili drugome nadzornome tijelu u sve transakcije ili odnose za koje povezana osoba opravdano očekuje da bi mogle dovesti do stvarnoga ili očitoga sukoba interesa s javnim poduzećem.

(4) Javnome poduzeću, prilikom poslovanja, nije dopušteno povezanim osobama nuditi povoljnije uvjete od onih koje nudi drugim osobama koje nisu povezane s javnim poduzećem. U smislu odredbe ovoga stavka, slijedeće osobe se smatraju povezanim osobama:

- a) članovi uže obitelji povezanih osoba do trećega stupnja krvnoga srodstva ili tazbine, odnosno osobe koje žive u istome kućanstvu s povezanim osobama;
- b) pravne osobe koje raspoložu glasačkim pravima u javnom poduzeću;
- c) pravne osobe u kojim javno poduzeće ima udio od najmanje 10% od ukupnog iznosa glasačkih prava;
- d) pravne osobe u kojima javno poduzeće ima najmanje 10% dionica s pravom glasa;
- e) pravne osobe u kojima je povezana osoba, ili članovi uže obitelji, član nadzornoga odbora ili uprave.

(5) Ako bilo koja povezana osoba zna ili je morala znati da je koja druga povezana osoba djelovala u suprotnosti s odredbama ovoga članka, ta je povezana osoba o tome dužna odmah obavijestiti upravu i nadzorni odbor ili drugo nadzorno tijelo i ostala nadležna tijela.

(6) Povezanoj osobi nije dopušteno odavanje poslovne tajne javnoga poduzeća.

Članak 15.
Stručne sposobnosti i savjesno postupanje

Povezane osobe javnoga poduzeća dužne su obavljati svoje dužnosti, izvršavati svoje obveze uz dužnu pažnju, stručno i savjesno.

Članak 16.
Zaštita imovine javnoga poduzeća

U ispunjenju svojih obveza i odgovornosti, nadzorni odbor i uprava dužni su poticati na odgovorno korištenje i nadziranje imovine i resursa javnoga poduzeća.

Članak 17.
Postupanje sukladno zakonima, propisima i smjernicama

(1) U izvršavanju svojih obveza i odgovornosti, nadzorni odbor i uprava dužni su aktivno sudjelovati u nadzoru provedbe vrijedećih zakona, pravilnika i drugih propisa u javnome poduzeću.

(2) Nadzorni odbor i uprava dužni su poduzimati radnje da javno poduzeće unapređuje etično ponašanje i potiče uposlenike na prijavu o nezakonitom ili neetičnom ponašanju pojedinih uposlenika javnoga poduzeća.

Članak 18.
Prijava protupravnoga ponašanja

Ako bilo koja povezana osoba dođe do saznanja o bilo kojoj informaciji za koju drži da je dokaz o materijalnome kršenju zakona, pravilnika, smjernica ili propisa koji se odnose na javno poduzeće, ta je povezana osoba dužna ukazati na tu informaciju nadzornome odboru, skupštini, ravnatelju i drugim nadležnim tijelima.

3. Postupci (interna kontrola)

Članak 19.

(1) Dužnost i odgovornost nadzornoga odbora je osigurati:

- donošenje jednoga ili više poslovnika kojima se utvrđuju operacijska i funkcionalna stanovišta rada nadzornoga odbora i uprave, sukladno Zakonu o gospodarskim društvima i ovome Zakonu, statutu i etičnome kodeksu;
- prethodno razmatranje uz potvrdu zakonitosti poslovnika od strane kvalificiranih osoba iz pravne struke;

- da akti javnoga poduzeća sadrže detaljne odredbe o stegovnom postupku i pravičnom postupku smjene odgovornih osoba;
- da akti javnoga poduzeća sadrže odredbe o trajnome isključenju s posla iz javnoga poduzeća na razdoblje od najmanje dvije godine za osobe koje su smijenjene na način opisan u ovome Zakonu, uključujući i dužnost uprave da za tu svrhu vodi odgovarajuće kadrovske evidencije;
- utvrđivanje stimulativnih mjera za poboljšanje i vrednovanje u okviru javnoga poduzeća.

(2) Uprava i nadzorni odbor dužni su i odgovorni za strogo poštivanje poslovnika i drugih akata i dosljednu provedbu zakona.

Članak 20. Etični kodeks

- Nadzorni je odbor dužan i odgovoran, u suradnji s odborom za reviziju, pripremiti etični kodeks.

(2) Etični kodeks će, kao prijeko potrebni minimum, sadržavati slijedeće obvezne odredbe:

- zabrane glede sukoba interesa, sukladno članku 14. ovoga Zakona;
- zabrane odavanja poslovnih tajni, sukladno članku 14. stavak 4. ovoga Zakona;
- zabrane glede konkurencije, sukladno članku 33. Zakona o gospodarskim društvima;
- zabrane glede kredita, sukladno članku 41. ovoga Zakona;
- izjavu kojom se propisuju dužnosti utvrđene čl. 15, 16., 17. i 18. ovoga Zakona.

(3) Nadzorni odbor ne može prenositi nadležnost iz stavka 2. ovoga članka na drugo tijelo.

Članak 21.

(1) Uprava je dužna i odgovorna:

- za dosljednu provedbu etičnoga kodeksa u javnome poduzeću,
- osigurati da sve odgovorne osobe postupaju sukladno etičnome kodeksu, tako što će se protiv osoba koje krše navedeni kodeks provesti stegovni postupak.

(2) Uprava može na jednog ili više svojih članova prenijeti svaku od navedenih dužnosti, uz jednoglasnu pisanu suglasnost nadzornoga odbora, ali će uprava i dalje biti odgovorna za obavljanje svake od prenijetih dužnosti.

Članak 22.

Plan poslovanja

Koristeći se vrijedećim računovodstvenim standardima u Bosni i Hercegovini kojima se uređuju ova pitanja, uprava javnoga poduzeća izradit će i nadgledati realiziranje trogodišnjega plana poslovanja za javno poduzeće. Nakon što javno poduzeće usvoji plan poslovanja, ravnatelj odjela za internu reviziju će plan dostaviti glavnome revizoru, dok će ravnatelj javnoga poduzeća plan predložiti ministarstvu nadležnom za javno poduzeće, odnosno nadležnom općinskom organu uprave.

Članak 23.

Plan poslovanja iz članka 22. ovoga Zakona sadržavat će sve elemente koji inače ulaze u sastav takvih planova, a naročito će sadržavati:

- a) predviđanje prihoda i rashoda;
- b) kapitalne izdatke predložene za razdoblje koje obuhvaća plan poslovanja;
 - izvor financija predložen za navedene kapitalne izdatke te druge poslovne ciljeve;
 - sve zajmove čije je uzimanje planirano u razdoblju koje obuhvaća plan poslovanja;
 - jamstva čije je davanje predloženo za osiguranje tih kredita;
 - prijedloge za osnutak ili kupnju novih poduzeća ili poslova (bilo u cjelini ili djelomično) ili prodaju bilo kojega od ovisnih poduzeća (tj. supsidijara) javnoga poduzeća te kadrovsku popunu, kao i prateće rashode za ove djelatnosti;
 - prijedloge za korištenje viška prihoda za razdoblje koje obuhvaća plan poslovanja;
 - predviđena financijska izvješća, funkcionalni i glavni proračun s polugodišnjim analizama i proračun obrtnoga kapitala. Navedeni proračuni moraju odražavati planirane djelatnosti javnoga poduzeća i s tim djelatnostima povezane prihode i troškove.

Članak 24.

(1) Plan poslovanja, za razdoblje za koje je donijet, bit će temelj poslovnih djelatnosti javnoga poduzeća glede onih pitanja koja sadrži.

(2) Iznimno od odredaba stavka 1. ovoga članka, uprava će na godišnjoj osnovi razmotriti plan poslovanja te u slučaju potrebe, a sukladno njegovim ciljevima, revidirati i usuglasiti plan poslovanja, radi njegove prilagodbe kretanjima na komercijalnome tržištu.

Članak 25.

Računovodstveno-revizijski standardi

(1) Nadzorni odbor je odgovoran organizirati izradu vjerodostojnih računovodstvenih evidencija i financijskih izvješća, sačinjenih sukladno vrijedećim zakonima o računovodstvu i reviziji, iz kojih je vidljiv financijski položaj javnoga poduzeća, te koji se daju na uvid svim osobama koje imaju zakonit interes za poslovanje javnoga poduzeća.

(2) Obvezu iz stavka 1. ovoga članka nadzorni odbor ne može prenositi na drugo tijelo.

Članak 26. Odbor za reviziju

- Nadzorni odbor je odgovoran:
 - predlagati skupštini sastav odbora za reviziju, nakon odabira kandidata većinom glasova na temelju javnoga natječaja, s tim da odabere osobe koje su najkvalificiranije za tu dužnost,
 - nadzirati upravu u primjeni preporuka danih od strane odbora za reviziju i vanjskoga revizora u utvrđenim vremenskim rokovima.

(2) Obvezu iz stavka 1. ovoga članka nadzorni odbor ne može prenositi na drugo tijelo.

Članak 27.

- Sukladno vrijedećim propisima o vladinim i ministarskim imenovanjima, glavni revizor ima pravo imenovati osobu na dužnost ravnatelja odjela za internu reviziju koji će obnašati dužnost člana odbora za reviziju, bez prava glasa u ovome tijelu.

(2) Odjel za internu reviziju utemeljuje se u javnim poduzećima koja upošljavaju više od 50 djelatnika, a u poduzećima koja upošljavaju manje od 50 djelatnika utemeljuje se odbor za reviziju i angažira neovisni revizor koji podnosi godišnje izvješće o obavljenoj reviziji javnoga poduzeća na internet-stranici javnoga poduzeća, odnosno njegova većinskoga vlasnika..

(3) Javno poduzeće snosit će troškove imenovanja ravnatelja odjela za internu reviziju.

(4) Ravnatelja odjela za internu reviziju, kojega postavlja glavni revizor, tijela javnoga poduzeća ne mogu smijeniti bez prethodnoga pisanog odobrenja glavnoga revizora.

(5) Nakon razrješenja ravnatelja odjela za internu reviziju, glavni revizor ima pravo imenovati novoga ravnatelja odjela za internu reviziju, sukladno stavku 1. ovoga članka.

(6) Odbor za reviziju dužan je u roku od 30 dana obavijestiti glavnoga revizora o svakoj ostavci ili razrješenju, u slučaju da ravnatelj kojega postavi glavni revizor podnese ostavku ili bude razriješen s dužnosti u javnome poduzeću.

Članak 28.

Odbor za reviziju dužan je:

- imenovati vanjskoga revizora;
- imenovati ravnatelja odjela za internu reviziju, na temelju javnoga natječaja za odabir tehnički najbolje kvalificiranog kandidata, ukoliko Ured glavnoga revizora nije upoznao javno poduzeće sa svojom namjerom da provede imenovanje u roku od 30 dana od dana kada je glavni revizor obaviješten, sukladno članku 27. stavak 5. ovoga Zakona;

- razmotriti godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima su prikazane pojedinosti glede rizičnih područja i revizija koje će se obaviti, te osigurati da prijavljena pitanja budu bez odgode i na odgovarajući način korigirana;
- razmotriti navedenu studiju rizika i plan revizije i postići sporazum s glavnim revizorom po pitanju obrade, isključivo u slučaju kada je glavni revizor imenovao ravnatelja odjela za internu reviziju javnoga poduzeća;
- osigurati da odjel za internu reviziju obavi svoj posao sukladno planu revizije;
- osigurati da interne kontrole u javnome poduzeću budu odgovarajuće i da funkcioniraju kako je predviđeno;
- svakoga mjeseca podnositi nadzornome odboru sažeta mjesečna izvješća o svojim sastancima;
- konzultirati se s glavnim revizorom glede neovisne revizorske organizacije ili strukovne stručne skupine koja obavlja stručno unutarnje strukovno ocjenjivanje odjela za internu reviziju, svake dvije do tri godine;
- osigurati da odjel za internu reviziju izvršava svoje obveze sukladno međunarodnim revizijskim standardima.

Članak 29.

Uprava je dužna i odgovorna za primjenu preporuka odbora za reviziju u rokovima koje, glede njihovog realiziranja, utvrdi odbor za reviziju. Uprava može prenijeti ovu dužnost na jednoga od svojih članova, ali je i dalje odgovorna za njihovo realiziranje.

Članak 30.

Odjel za internu reviziju

Sukladno odredbama ovoga Zakona, ravnatelj odjela za internu reviziju dužan je i odgovoran uspostaviti odjel za internu reviziju odgovarajućega opsega, potrebnog za odgovarajuće obavljanje dužnosti utvrđenih u članku 32. ovoga Zakona, te ima isključivu odgovornost za odabir i upravljanje osobama uposlenim u navedenome odjelu.

Članak 31.

- Uprava je dužna i odgovorna:
 - a) osigurati odgovarajuće prostorije, s ciljem omogućivanja operativnosti odjela za internu reviziju i neometanog obavljanja svojega posla;
 - b) osigurati, bez iznimke, odjelu za internu reviziju potpun i cjelovit uvid u svu evidenciju javnoga poduzeća potrebnu za obavljanje poslova.
- Uprava ovu dužnost može prenijeti na jednog od svojih članova, ali je i dalje odgovorna za njezino realiziranje.

Članak 32.

- Odjel za internu reviziju odgovoran je:
- odboru za reviziju podnositi godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima je sadržan detaljan prikaz rizičnih područja i revizija koje će biti obavljene;
- odboru za reviziju podnositi izvješće o obavljenim revizijama i preporuke, putem ravnatelja odjela za internu reviziju;
- obavljati svoje dužnosti u potpunoj sukladnosti s međunarodnim revizijskim standardima.
- Odjel za internu reviziju ovu dužnost ne može prenositi na drugo tijelo.

Članak 33.

(1) Cjelokupno osoblje odjela za internu reviziju su uposlenici javnoga poduzeća.

(2) Ravnatelj odjela za internu reviziju ne može biti uposlenik javnoga poduzeća, ali će biti nagrađen od strane toga poduzeća, shodno uslugama koje pruža javnome poduzeću i sukladno odgovarajućim tarifama, u slučaju da se iste mogu dobiti iz Ureda glavnoga revizora ili ministarstva u čijoj se nadležnosti javno poduzeće nalazi.

Članak 34. Nabavka

Svi postupci nabavke koje se obavljaju u javnome poduzeću bit će provedeni uz strogo poštivanje odredaba vrijedećih zakona o nabavkama. Uprava i nadzorni odbor javnoga poduzeća dužni su provoditi odredbe vrijedećih propisa o nabavkama.

Članak 35.

- Uprava je dužna:
- donijeti provedbeni propis o nabavkama kojim će se urediti postupak nabavke u javnom poduzeću, sukladno vrijedećim propisima o nabavkama;
- nadzirati uposlenike javnoga poduzeća u primjeni vrijedećih propisa o nabavkama te odredaba provedbenoga propisa o nabavkama u javnome poduzeću;
- podnositi izvješća o nabavkama odboru za reviziju u roku od 15 dana i nadzornome odboru u roku od 30 dana od dana sklapanja ugovora o nabavci.
- Uprava može prenijeti svaku od navedenih dužnosti na jednoga od svojih članova, uz jednoglasnu pisanu suglasnost nadzornoga odbora, ali će uprava i dalje biti odgovorna za obavljanje nadzora nad svakom od navedenih dužnosti.

Članak 36.

- U postupku nabavke nadzorni odbor dužan je:
- razmatrati provedbeni propis za nabavku u smislu njegove usuglašenosti s vrijedećim propisima o nabavkama;

- obavljati nadzor nad radom uprave i uposlenika javnoga poduzeća, glede primjene provedbenoga propisa o postupku nabavke te vrijedećih propisa o nabavkama;
- razmatrati izvješća o nabavci te nadležnim tijelima prijaviti sve eventualne prijevare ili zloporabe.

(2) Nadzorni odbor ne može prenositi ovlasti iz ovoga članka na drugo tijelo.

Članak 37. Raspodjela profita

Uprava javnoga poduzeća u svakoj financijskoj godini, na bazi utvrđenoga iznosa neto profita izraženoga u svome revidiranom financijskom izvješću, pripremljenom sukladno vrijedećim propisima, predlaže iznos, ukoliko za to postoje uvjeti, koji se za danu financijsku godinu raspoređuje kao dobit ili privremena dividenda.

Članak 38.

Prilikom odlučivanja o iznosu koji može biti raspoređen kao dobit, uprava će voditi računa o preporukama danim od strane odbora za reviziju te ukupnim financijskim obvezama javnoga poduzeća u financijskoj godini na koju se raspodjela odnosi, uključujući i iznos neto profita potrebnog javnome poduzeću u toj financijskoj godini za realiziranje bilo koje zadaće iz plana poslovanja javnoga poduzeća, kao i iznos kapitalnih izdataka te drugih investicija prijeko potrebnih za pravilno održavanje i rast javnoga poduzeća.

Članak 39.

Upravi nije dopušteno:

- izdvajati za pričuvu iznose veće od jedne polovice neto profita raspoloživog za raspodjelu,
- izdvajati za raspodjelu dividende, ukoliko iznos temeljnog kapitala javnoga poduzeća nije veći od ukupnoga iznosa uplaćenog dioničkog kapitala i neraspoređenih pričuva, te ako se dividendom ne umanjuje iznos ovih sredstava na manje od toga iznosa.

Članak 40.

Odluku o raspodjeli dobiti/dividende donosi skupština na obrazložen prijedlog uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje odbora za reviziju i nadzornoga odbora.

ž

Članak 41. Nedopuštene djelatnosti

Javnom poduzeću strogo je zabranjeno obavljanje sljedećih djelatnosti:

- davanje kredita ili pozajmica uposlenim u javnom poduzeću ili trećim osobama ili pružanje jamstva ili osiguranja za kredite;
- davanja putem darovnica u suprotnosti s odredbama vrijedećih zakona o dodjeli sredstava ili darovnicama;
- isplata plaća uposlenicima s bilo koje liste čekanja;
- isplata plaća uposlenicima suprotno odredbama vrijedećih zakona o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju;
- sudjelovanje u postupku nabavke u svojstvu ponuđača bilo koje osobe koja je pripremila poziv na tender;
- obavljanje izmjena ili dopuna bilo kojeg već sklopljenog ugovora o nabavci, osim ako nisu obavljene sukladno vrijedećim zakonima o nabavkama;
- prihvata plaćanja sredstvom koje zamjenjuje novac, plaćanja u naturi ili gotovinskom ekvivalentu;
- investiranje tekućih sredstava javnoga poduzeća, osim kada je riječ o odobrenim investicijama prema definiciji danoj u vrijedećim zakonima o investiranju javnih fondova;
- sklapanje ugovora o raspolaganju s ukupnom vrijednošću većom od 10.000,00 KM bez potpisa ravnatelja i odgovornog člana uprave;
- obnavljanje ili materijalno mijenjanje postojećih zajmova dodijeljenih povezanim osobama ili trećim stranama.

Članak 42. Ograničene djelatnosti

Javno poduzeće može poduzimati sljedeće djelatnosti, isključivo uz pisanu ovlast nadzornoga odbora:

- izmirenje duga prema povjereniku javnoga poduzeća plaćanjem trećoj osobi (ugovori o cesiji duga);
- prebijanje dugova prema nekoj strani s dugovima te strane koja je iz tog razloga istodobno i povjerenik i dužnik javnoga poduzeća (ugovori o prostom prijeboju);
- sudjelovanje u aranžmanu višestrukoga prebijanja dugova između više strana, bilo da je isti aranžman organizirala Vlada ili drugi organ (ugovori o multilateralnom, odnosno višestranome prijeboju);
- izmirenje duga prema javnome poduzeću u slučaju da dužnik plaća povjereniku javnoga poduzeća;
- otpis dugovanja.

4. Kazne i mjere

Članak 43. Tužbe dioničara i ostalih osoba

Tužbu prema članku 258. Zakona o gospodarskim društvima, može podnositi i nadležni regulatorni organ.

Članak 44.

(1) Razlozi za razrješenje odgovorne osobe u javnome poduzeću po skraćenom postupku su sljedeći:

- neispunjenje odgovornosti sukladno vrijedećim zakonima;
- dodjela ugovora o nabavci u suprotnosti s vrijedećim zakonima o nabavkama;
- sudjelovanje u sukobu interesa;
- sudjelovanje u djelatnosti koja je zabranjena ovim Zakonom;
- nepodnošenje zahtjeva za odgovarajuće odobrenje djelatnosti ograničenih ovim Zakonom;
- svjesno ili nesvjesno davanje ovlasti za obavljanje ograničene djelatnosti čija je posljedica materijalna šteta po poduzeće;
- počinjenje kaznenoga ili drugoga protupravnoga djela kojim se uzrokuje materijalna šteta po javno poduzeće.

(2) Ukoliko koji od članova nadzornoga odbora počini koju od radnji iz stavka 1. ovoga članka, skupštini može biti predloženo njegovo razrješenje.

Članak 45.

- Uprava ima dužnost i odgovornost osigurati da:
 - otpuštenoj osobi bude spriječen ponovni ulazak u službeni prostor ili prostorije javnoga poduzeća nakon dana prekida radnoga odnosa;
 - javnome poduzeću u razdoblju od najmanje dvije godine bude zabranjeno ponovno upošljavanje osobe otpuštene u bilo kojem svojstvu;
 - vodi odgovarajuće evidencije o uposlenicima s detaljnim podacima o otpuštanju navedenih osoba za razdoblje od dvije godine;
 - navedenim otpuštenim osobama, od trenutka počinjenog kršenja radne dužnosti, ne isplaćuje bilo kakvu naknadu u novcu, zamjeni za novac ili u naturi.
-
- Uprava može bilo koju od obveza utvrđenih u ovom članku prenijeti jednom od svojih članova, ali će ostati odgovorna za izvršenje svake od navedenih obveza.

Članak 46.

Uposlenik javnoga poduzeća može biti razriješen samo po okončanju provedenoga stegovnog postupka propisanog u odgovarajućem poslovniku ili poslovnicima, osim ako je razriješen po skraćenom postupku.

Članak 47. Kaznene odredbe

- Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za gospodarski prijestup pravna osoba ukoliko:
 - u propisanome roku ne donese poslovnik, statut i etični kodeks poduzeća, sukladno odredbama članka 19. stavak 1. a) ili članka 20. stavak 1., ili pravilnici ne budu usvojeni, odnosno ne sadrže pojedinosti utvrđene u članku 20. stavak 2. ovoga Zakona;
 - osoba koja je morala biti smijenjena, a nije smijenjena sukladno članku 46.;
 - etični kodeks nije izrađen i ne provodi se na način propisan člankom 20.;
 - trogodišnji plan poslovanja nije usvojen i podnjet nadležnim tijelima, sukladno članku 22.;
 - plan poslovanja naveden u prethodnoj točki ne sadrži elemente propisane u članku 23.;
 - poslovne se djelatnosti ne obavljaju sukladno navedenome u članku 24.;
 - plan poslovanja se ne razmatra na godišnjoj osnovi i ne revidira sukladno članku 24.;
 - imenovanje u odboru za reviziju nije provedeno sukladno čl. 26. i 27.;
 - imenovanje ravnatelja odjela za internu reviziju nije provedeno sukladno članku 27.
- Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi za gospodarski prijestup iz prethodnoga stavka.

Članak 48.

- Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za gospodarski prijestup pravna osoba ukoliko:
 - nadzorni odbor ne ispunjava obveze i odgovornosti sukladno članku 25.;
 - uprava ne ispunjava obveze i odgovornosti sukladno članku 35.;
 - ravnatelj ne ispunjava obveze i odgovornosti sukladno članku 13.
- Novčanom kaznom u iznosu do 1.000,00 KM kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi za gospodarski prijestup iz prethodnoga stavka.

Članak 49.

- Novčanom kaznom u iznosu od 13.000,00 KM do 17.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ukoliko:
 - postupak nabavke ne obavlja sukladno vrijedećim zakonima o nabavkama, na temelju propisanog u članku 34.;
 - dužnosti uprave ne obavlja prema članku 31. ili članku 35.;

- odbor za reviziju ne ispunjava svoje obveze prema članku 30.;
 - uprava donese odluku o raspodjeli dividendi/dobiti, suprotno čl. 37., 38. ili 39.;
 - povezanoj osobi ponudi povoljnije uvjete u suprotnosti s člankom 14.;
 - obavlja djelatnosti zabranjene člankom 41.;
 - obavlja djelatnosti koje su ograničene prema članku 42., bez odgovarajuće pisane ovlasti.
- Novčanom kaznom u iznosu do 1.700,00 KM kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz prethodnoga stavka.

Članak 50.

Novčanom kaznom u iznosu do 1.700,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba ukoliko:

- stupi u stvarni ili očiti sukob interesa s javnim poduzećem (članak 14. stavak 1.) ;
- poslovnu tajnu otkrije trećoj strani, suprotno odredbama članka 14. stavak 6.;
- nadzornome odboru ili drugom nadzornome tijelu ne omogući uvid u podatke, kako je propisano u članku 18.

5. Prijelazne i završne odredbe

Članak 51.

- Na pitanja koja nisu obuhvaćena ovim Zakonom primjenjuje se Zakon o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03).

(2) U slučaju sukoba pojedinih odredaba ovoga Zakona i Zakona o gospodarskim društvima te njegovih izmjena, primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona.

- Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje primjena Zakona o javnim poduzećima («Službeni list R BiH», br. 4/92, 21/92 i 13/94).

Članak 52.

- Glavni revizor u roku od najkasnije tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona obavijestit će javna poduzeća u kojima namjerava imenovati ravnatelja odjela za internu reviziju.
- Glavni revizor navedena imenovanja provest će sukladno stavku 1. ovoga članka u roku od najkasnije četiri mjeseca nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.
- Ako glavni revizor navedena imenovanja ne provede sukladno stavku 2. ovoga članka, ta će imenovanja, sukladno članku 28.b), provesti Odbor za reviziju.

Članak 53.

Zajedno s ovim Zakonom u “Službenim novinama Federacije BiH” bit će objavljeni model etičnoga kodeksa i model statuta javnoga poduzeća.

Članak 54.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednoga dana od dana objave u “Službenim novinama Federacije BiH”.

PREDSJEDATELJ
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

Slavko Matić

PREDSJEDATELJ
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

Muhamed Ibrahimović